

СИЛАБУС
з дисципліни «Психологія»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Данченко Ірина Олексіївна докт. пед. наук, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/danchenko-irina-oleksiivna>).

Омельченко Галина Юріївна канд. екон. наук, психолог консультант, старший викладач кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/omelchenko-galina-juriiivna>).

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з курсів: «Історія української державності», «Політологія».

Постреквізити. «Соціальна філософія», «Страхування».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу покликаний сприяти формуванню у студентів знань про психологічні закономірності і механізми виникнення, функціонування і розвитку психіки; етапи становлення психології як науки та її завдання на сучасному етапі розбудови суспільства; методів профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин; прийомів мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети, вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити необхідність: теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки; аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має навчитись: правильно і науково обґрунтовано пояснювати психологічні факти, ті або інші прояви особистості людини та уміти використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

Знати:

- історію розвитку психології, основні погляди вчених різних епох на взаємозв'язок психологічних та соціальних процесів;
- сутність основних категорій та понять психології;
- структуру психології;
- психологічну характеристику психічних пізнавальних процесів;
- основні закономірності функціонування психічних пізнавальних процесів;
- закономірності формування і розвитку особистості;
- фактори формування особистості;
- концепції особистості;
- психологічні концепції теорії діяльності та управління, їх основні компоненти;
- методичні підходи до узагальнення та оброблення даних, отриманих за допомогою психологічних методів та методик;

Вміти:

- застосовувати категоріальний апарат психології в системі професійного навчання і практичної діяльності, враховуючи основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості;

- ефективно оперувати загально-психологічними знаннями;
- інтерпретувати науково-дослідні проблеми та практичні психологічні питання;
- аргументувати основні загально-психологічні положення; сприймати науково обґрунтовану психологічну інтерпретацію ситуацій, з якими стикається особистість в процесі власної життєдіяльності та професійного зростання;
- усвідомлювати власну психічну сферу;
- аналізувати різноманітні види діяльності;
- пізнавати рівень розвитку психічних пізнавальних процесів у особистості.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета викладення дисципліни «Психології» є формування у майбутніх фахівців системних знань фундаментальних загально-психологічних теорій, концепцій, методологічних принципів, методів, категорій, понять, термінів; закладення основ умінь і навичок компетентно використовувати ці знання в практичній професійній діяльності.

Предметом вивчення «Психології» є усвідомлення того, як зовнішній вплив переходить до внутрішнього, психічного відображення і стає регулятором нашої діяльності, а також вивчає загальні закономірності психічних процесів і своєрідність їхнього протікання в залежності від умов діяльності і від індивідуально-типологічних особливостей людини.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу: вивчення основних загальних властивостей психіки з позицій системного підходу в психології; оволодіння навичками функціонально-системного осмислення й трактування психічних феноменів, наукових та навчально-методичних праць з психології; ознайомлення з основними методами психологічних досліджень та методологічною парадигмою гуманістичного напрямку в психології; уміння використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності., а також формування здатності: до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; застосовувати знання у практичних ситуаціях; планувати та управляти часом; проведення досліджень на відповідному рівні; вчитися і оволодівати сучасними знаннями; бути критичним і самокритичним; працювати у команді; спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); працювати автономно; реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здійснювати ефективні комунікації; визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення,

відкритості до нових знань; виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Введення у психологію. Особливості функціонування психічних процесів, станів та властивостей психіки людини»

Лекції:

Тема 1. Психологія. Предмет. Завдання. Методи психології.

Тема 2. Розвиток психіки та свідомості.

Тема 3. Загальна характеристика сенсорно-перцептивних процесів: відчуття, сприймання.

Тема 4. Уява.

Тема 5. Пам'ять.

Тема 6. Увага.

Тема 7. Мислення.

Тема 8. Емоції та почуття.

Тема 9. Воля.

Семінарські знання:

Тема 1. Психологія. Предмет. Завдання. Методи психології.

Тема 2. Розвиток психіки та свідомості.

Тема 3. Загальна характеристика сенсорно-перцептивних процесів: відчуття, сприймання.

Тема 4. Уява.

Тема 5. Пам'ять.

Тема 6. Увага.

Тема 7. Мислення.

Тема 8. Емоції та почуття.

Тема 9. Воля.

Змістовий модуль 2. «Психосоціальні явища. Закономірності, умови та чинники психічного розвитку особистості в процесі життєдіяльності та професійного зростання»

Лекції:

Тема 10. Особистість. Розвиток та формування особистості.

Тема 11. Індивідуально-психологічні відмінності особистості. Темперамент, Характер. Здібності.

Тема 12. Свідомість, самосвідомість та рефлексивні характеристики особистості.

Тема 13. Діяльність. Спілкування як особливий вид діяльності. Мовлення.

Тема 14. Психологія міжособистісних відносин.

Тема 15. Консалтинг.

Семінарські знання:

Тема 10. Особистість. Розвиток та формування особистості.

Тема 11. Індивідуально-психологічні відмінності особистості. Темперамент, Характер. Здібності.

Тема 12. Свідомість, самосвідомість та рефлексивні характеристики особистості.

Тема 13. Діяльність. Спілкування як особливий вид діяльності. Мовлення.

Тема 14. Психологія міжособистісних відносин.

Тема 15. Консалтинг. Технології професійного зростання у професійній сфері.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 45 балів; модуль 2 – 25 балів; залік – 30 балів.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>